

Mullsjö
Kommun

Särskilt utlåtande

Sammanställning av inkomna yttranden

Inledande ord

Efter utställningen av översiktsplanen ska kommunen sammanställa inkomna synpunkter i ett särskilt utlåtande och redogöra för de eventuella ändringar i planen som synpunkterna har lett till innan översiktsplanen antas. En komprimerad version av synpunkterna redovisas för att underlätta läsbarheten och analysen.

Synpunkter som inkommit under utställningen som inte kan tillgodoses i planförslaget ska särskilt motiveras. Efter utställningsskedet har den slutgiltiga versionen av översiktsplanen tagits fram, som överlämnas till kommunfullmäktige för antagande.

Innehåll

Inledande ord	0
Särskilt utlåtande	2
<i>Hur har utställningen gått till?</i>	2
Inkomna yttranden	2
<i>Följande har lämnat synpunkter under utställningstiden:</i>	2
Inkomna yttranden har sammanfattats nedan.....	3
<i>Myndigheter, kommuner och kommunala institutioner</i>	3
<i>Kommunalapolitiska partier</i>	12
<i>Föreningar, intresseorganisationer</i>	12
<i>Företag</i>	17
<i>Privatpersoner</i>	18
<i>Inkomna yttranden som helt eller delvis har kommenterats anvisade</i>	21
<i>Remissinstanser som inte har haft några erinringar mot översiktsplanen</i>	21
<i>Svar från remissinstanser utan erinringar</i>	22
<i>Uppföljning</i>	23
<i>Korrigeringar och ställningstagande</i>	23

Särskilt utlåtande

Efter utställningen ska kommunen sammanställa inkomna synpunkter i ett särskilt utlåtande och redogöra för de eventuella ändringar i planen som synpunkterna har lett till innan översiktsplanen antas. Tjänstemännen på kommunen har tagit del av alla inkomna yttranden. I detta särskilda utlåtande redovisas en komprimerad version av synpunkterna för att underlätta läsbarheten och analysen.

Det särskilda utlåtandet med de sammanställda synpunkterna ska sedan bifogas de övriga översiktsplanehandlingarna. Synpunkter som inkommit under utställningen som inte kan tillgodoses i planförslaget ska särskilt motiveras. Efter utställningsskedet arbetas den slutgiltiga versionen av översiktsplanen fram, som därefter överlämnas till kommunfullmäktige för antagande.

Hur har utställningen gått till?

Ett tidigt planförslag har varit utställt för samråd sommaren 2013. Ett bearbetat förslag ställdes ut för granskning våren 2014. Efter en del justeringar bestämde kommunen att låta förslaget till översiktsplan ställas ut på nytt våren 2017. Utställningen har pågått under tiden 2017-04-18 till 2017-06-19. Kommunen har informerat om utställningen på kommunens hemsida, skickat missivbrev till myndigheter, kommunala nämnder och bolag, angränsande kommuner samt berörda föreningar, organisationer och företag genom kungörelse i dagspressen. Förslaget har under utställningen funnits tillgängligt på Infocenter, Järnvägsgatan 21 i Mullsjö. Planförslaget har i sin helhet också redovisats på kommunens hemsida

Inkomna yttranden

Följande har lämnat synpunkter under utställningstiden:

• Länsstyrelsen	synpunkter
• Miljönämnden	synpunkter
• Pensionärsrådet	inga synpunkter
• Tekniska utskottet	inga synpunkter
• Jönköpings läns museum	synpunkter
• Skogsstyrelsen	inga synpunkter
• Nätverket bevara Gravsjöbygdens livsmiljö	synpunkter
• Friluftsförbundet i Mullsjö	synpunkter
• Vattenfall	synpunkter
• Svenska kraftnät	synpunkter
• Lantmäteriet	inga synpunkter
• Falköpings kommun	synpunkter
• Trafikverket	synpunkter
• Folkhälsorådet och brottsförebyggande rådet	inga synpunkter
• Företagarna	synpunkter
• Alliansen	synpunkter
• Ulricehamns kommun	synpunkter
• Allmänna utskottet	inga synpunkter
• Västergötlands Ornitologiska Förening	synpunkter
• Habo kommun	synpunkter
• Region Jönköpings län	synpunkter
• Kultur- och fritidsutskottet	synpunkter
• Socialnämnden	inga synpunkter

• Barn- och utbildningsnämnden	inga synpunkter
• Länsstrafiken	inga synpunkter
• Luftfartsverket	inga synpunkter
• Miljönämnden Habo, Mullsjö kommun	synpunkter
• Naturskyddsföreningen i Mullsjö	synpunkter
• Privatpersoner	synpunkter

Inkomna yttranden har sammanfattats nedan

Myndigheter, kommuner och kommunala institutioner

Länsstyrelsen

Riksintresse

Riksintressen enligt 3 och 4 kap. miljöbalken behandlas på ett tillfredsställande sätt i översiktsplanen.

Miljökvalitetsnormer

Miljökvalitetsnormerna för luft och vatten behandlas på ett tillfredsställande sätt i översiktsplanen. Då översiktsplanen behandlar markanvändningsfrågor på en övergripande nivå är det viktigt att frågan om miljökvalitetsnormer i form av påverkan på luft, sjöar och vattendrag hanteras i efterföljande detaljplaneläggning och annan lokaliseringssprövning.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS)

Några LIS-områden har inte pekats ut i Mullsjö kommuns översiktsplan. Kommunen planerar att göra en särskild LIS-plan senare.

Mellankommunal samordning

Väganslutningen från Mullsjö tätort söderut genom Habo kommun kräver kommunal samordning, särskilt som denna väganslutning inte finns med i Habo kommuns översiktsplan.

Hälsa och säkerhet, risk för olyckor, översvämning och erosion

Hänsyn till risk för olyckor med transporter av farligt gods har inte behandlats. Föreslagna utvecklingsområden berörs av rekommenderad primär väg för farligt gods och befintlig järnväg. Frågan behöver beaktas vid kommande detaljplaneläggning eller annan lokaliseringssprövning.

Frågor som rör hälsa och säkerhet samt risken för olyckor, översvämning eller erosion har i övrigt behandlats på ett tillfredsställande sätt i översiktsplanen.

Övrigt

Utvecklingsområdena vid Ryfors-Nyhem och Mullsjö-Torestorp berör strandskyddade områden. Länsstyrelsen kan inte utifrån översiktsplanelhandlingarna ta ställning till strandskyddsfrågan.

Strandskyddet behöver beaktas vid kommande detaljplaneläggning eller annan lokaliseringssprövning.

Kommentar: *Synpunkterna beaktas.*

Region Jönköpings län

RJL anser att Mullsjö kommun bör hänvisa till den senare regionala utvecklingsstrategin (RUS), vilken fastställdes 2013 och siktar mot 2025 (istället för RUP 2008). Den regionala utvecklingsstrategin är under revidering.

Gällande tillväxt och utveckling anges att Mullsjö kommun ska utveckla samverkan mellan kommunen, föreningar och kyrkan (sid 24) vill RJL betona betydelsen av att planera för blandad bebyggelse och flerbostadshus, särskilt mindre lägenheter i hyresrättsform. Lägenheter är viktiga av flera skäl, bland annat för att tillhandahålla bostäder till unga och nyanlända, samt för att öka rörligheten på bostadsmarknaden genom att ge äldre möjlighet att flytta till ett mindre boende inom kommunen.

***Kommentar:** Kommunen håller med om att behov av fler lägenheter finns. Synpunkterna beaktas. Kommunen ingick 2016 ett avtal med Jönköpings kommun avseende bostadsproduktion som innebär att Mullsjö kommun själv eller genom annan markägare/exploatör ska uppföra 1000 nya bostäder inom kommunen. Kommunen kommer att möjliggöra för en exploatering med blandad bebyggelse. Vikten av att det finns olika typer av boenden beskrivs på sidan 12.*

I Mullsjö kommuns översiktsplan är en av strategierna inom området infrastruktur och kommunikationer (sid 33) att verka för en cykelväg mellan Mullsjö och Sandhem. RJL anser att Mullsjö kommun likaså bör överväga att verka för en cykelväg mellan Mullsjö och Habo. Avståndet är ungefär lika långt och det potentiella antalet cyklisterna är sannolikt större mellan Mullsjö och Habo.

Region Jönköpings län anser det även viktigt att Mullsjö kommun beaktar skydd av jordbruksmark.

***Kommentar:** Synpunkterna beaktas i kommande planarbete.*

Svenska kraftnät

Yttrande angående förslag till översiktsplan med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning för Mullsjö kommun, Jönköpings län. Svenska kraftnät har inga anläggningar i Mullsjö kommun. Däremot finns det regionnätsledningar i kommunen och regionnätsägaren bör höras i ärendet.

Eftersom Svenska kraftnät inte har några ledningar i aktuell kommun anser vi att detta ärende är avslutat från Svenska kraftnäts sida. Därmed önskar vi inte medverka i det fortsatta remissförförandet för aktuellt ärende. Vid eventuella frågor är ni välkomna att höra av er till oss.

***Kommentar:** Synpunkterna beaktas.*

Trafikverket

Inledning

Mullsjö är en liten kommun med ca 7100 invånare. Befolkningen är i hög grad koncentrerad till kommunens två tätorter; Mullsjö och Sandhem. Närheten till Jönköping innebär både möjligheter och hot. En tuff utmaning är att öka kommunens befolkning och därmed skapa bättre underlag för samhällelig service. Ett långsiktigt mål är att uppnå 9500 invånare år 2035. När det gäller företagsutveckling trycker förslaget till ny översiktsplan på den potential som finns inom besöksnäringen.

Infrastruktur/trafik

Mullsjö har goda pendlingsmöjligheter med Jönköping. Jönköpingsbanan, mellan Nässjö och Falköping, är kommunikationsanläggning av riksintresse och länkar samman Södra och Västra stambanan. Likaså har väg 26/47 en klassning som riksintresse. Delen Månseryd-Mullsjö byggs för närvarande om till mötesfri 2+1-väg. Med denna utbyggnad, som

beräknas vara klar 2019, får kommunen förbättrade och säkrare pendlingsmöjligheter med Jönköping.

Med kommunal medfinansiering (även från Habo kommun) kompletteras ovan nämnda vägombyggnad med en ny halv trafikplats för väg 26/47 vid Bäckebo, vilket möjliggör ytterligare bostäder vid Ruders hagar och Västerkärr (Habo kommun).

Planförslaget nämner (s. 31) att en ny cirkulationsplats vid Mullsjös norra infart kan fungera som en knutpunkt med möjlighet till etablering av nya verksamhetsområden. Trafikverket vill med allra största tydlighet påtala att en sådan trafiklösning/utformning inte är lämplig i detta läge för en nationellt viktig väg med värnad framkomlighet. När det gäller utvidgat verksamhetsområde vid Mullsjös norra infart (väg 26/Falköpingsvägen) och en ny koppling till östra delen av Stråkens strand (Porten till Friluftsriket) bör angöring ske genom en planskild trafikplats. En sådan ska ses som en exploateringsåtgärd som till större delen måste finansieras av kommunen/exploatören.

Där väg 1787 mot Sandhem ansluter till väg 26/47 är tanken på en trafikplats inte realistisk och en cirkulationsplats i detta läge kommer inte att accepteras av Trafikverket. Det är sannolikt att nuvarande trevägskäl med vänstersvängfält kommer att finnas kvar under överskådlig tid. Följaktligen får nya verksamheter i detta läge anslutas till väg 1787.

Några nya väganslutningar (i plan) till väg 26/47, eller väsentligt förändrad användning av befintliga (som alstrar tillkommande trafik), kommer Trafikverket inte att godta. Väg 26/47 ingår i Trafikverkets funktionellt prioriterade vägnät innebärande att nationell och regional framkomlighet väger tyngre än lokal tillgänglighet.

Kommentar: *Texten ses över och synpunkterna beaktas i kommande planarbete.*

Sedan 2014 finns en överenskommelse mellan Trafikverket och Länsstyrelsen i Jönköpings län vad gäller minsta rekommenderade hänsynsavstånd till kommunikationsled av riksintresse. Dessa riktlinjer ska respekteras vid bygglovgivning och inför kommunal detaljplaneläggning. Trafikverket föreslår att följande tabell ingår i kommande översiktsplan.

Markanvändning	26/47, Jönköping-Mullsjö, 2+1- väg (färdigställs 2019)	26/47, norr om Mullsjö (VIP-rondellen)	Järnväg, Jönköpingsbanan
	Externt läge, höga hastighetsanspråk; 90-100 km/h	Landsbygdsmiljö, med hastigheter 70-90 km/h	
Ny bebyggelse*; avstånd från vägområdets (vilket utgör max 10 m) gräns eller från spårmit	50 m	30 m	30-50 m
Ny bebyggelse* nära trafikplatsers ramper; avstånd från beläggningsskant	30 m	20 m	
Parkering/uppställning eller interna körytor; avstånd från beläggningsskant eller spårmit	30 m	15-20 m	15 m (även för garage, carport)

* för bostäder krävs som regel längre avstånd för att klara riktvärden för buller samt för att minimera risker från transporter med farligt gods. Även för andra användningsområden än bostäder kan längre avstånd krävas och i vissa fall måste även skyddsåtgärder vidtas.

Även för väg 185 (Bottnaryd-Mullsjö) och väg 1819 (Mullsjö-Habo), som inte utgör riksintressen, gäller enligt stöd av 47 § väglagen ett länsstyrelsebeslut (2015) på utvidgat byggnadsfritt avstånd på 30 meter.

Kommentar: Riktlinjer kommer att tas hänsyn till i kommande planarbete och bygglövsarbete.

Vidare inrymmer förslaget till ny översiktsplan tankar om en ny tätortsnära förbifart i norr mellan Falköpingsvägen och Liabäcksleden och i sydost mellan Torestorp-Ruder och planerad ny trafikplats Bäckebo (26/47). Eventuell byggnation av dessa vägar ligger sannolikt mycket långt bort i framtiden. Behovet är ej prövat av Trafikverket eller prioriterat av Region Jönköpings län och kommer således inte att inrymmas i kommande regionala transportplan för 2018-2029.

Under senare år har cyklar med elmotorstöd fått stort genomslag på marknaden. Detta möjliggör nu cykelpendling över längre avstånd. Trafikverket ser därför en potential i en framtida cykelväg längs väg 1819 som via Furusjö binder samman Mullsjö och Habo.

Kommentar: Synpunkterna noteras och kommer att beaktas i kommande planarbete.

Bebyggelse

Förslaget till ny översiktsplan påminner i allt väsentligt om den version som var ute på remiss 2014. För Trafikverkets vidkommande är möjligtvis kommande tematiskt tillägg om bostads- och verksamhetsutveckling mest intressant. Det nämns att Mullsjö kommun, inom ramen för framtida höghastighetsjärnväg, har ingått ett avtal med Jönköpings kommun om 1000 nya bostäder i Mullsjö kommun. För att avtalet ska vara giltigt krävs ett riksdagsbeslut, våren 2017 (skrivfel?) om utbyggnad av höghastighetsjärnvägar. Beslut om en ny nationell infrastrukturplan för 2018-2029 tas av riksdagen våren 2018. Det är högst osäkert att en etapp höghastighetsjärnväg som omfattar Jönköping inryms i denna plan. Under alla omständigheter behöver 1000 nya lägenheter byggas kommande 18 år för att det ska vara möjligt att uppnå målet om en befolkning på 9500 till år 2035. Trafikverket ser med stort intresse fram emot kompletterande plan för bostads- och verksamhetsutveckling.

Byggnation av bostäder på Kärleksudden förutsätter en gata/parallellväg till Sjövägen. En storskalig byggnation motiverar en cirkulationsplats på väg 1789, där Fabriksgratan ansluter, med en ny koppling till Sjövägen. En sådan ny cirkulationsplats måste till större delen finansieras av exploitören/kommunen.

Förslaget att bygga bostäder på Gruveredsvallen förefaller vara välmotiverat. Genom att koppla Sjövägen till ovan nämnda framtida cirkulationsplats får området en bra och trafiksäker angöring till Jönköpingsvägen och centrala Mullsjö.

Att planera för bostäder bakom VIP (Norra Kärr) ser Trafikverket däremot som problematiskt. Riksväg 26/47 utgör både barriär och bullerkälla som förhindrar naturlig koppling/integrering med Mullsjö centrum. Om kommunen ändå går vidare med dessa planer förutsätter Trafikverket att kommunen/exploatören bekostar vänstersvängfält på väg 185.

Förtätning

En av samhällsplaneringens stora utmaningar är att verka för ett långsiktigt hållbart samhälle med minskat bilberoende och bättre förutsättningar att lösa människors transportbehov med gång- cykel- och kollektivtrafik.

Att bygga tätt, blandat och tillgängligt i stationsnära lägen bidrar inte bara till en ökad andel hållbara resor, utan också till mer attraktiva centrummiljöer. Förutsatt att det går att klara gällande bullerriktvärden; max 60 dBA ekvivalentnivå utomhus vid fasad, kan stationsnära lägenheter bidra till en positiv centrumutveckling. I kommande detaljplanarbete måste

bullerfrågan prövas vad gäller avstånd till väg och järnväg samt eventuella behov av bullerskyddsåtgärder.

Kommentar: Synpunkterna noteras och beaktas i kommande planarbete. Skrivfel angående riksdagsbeslut rättas till.

Trafikverket ser fram emot fortsatt dialog om kommande kompletterande plan för bostads- och verksamhetsutveckling. En angelägen ambition är att verka för fortsatt förtätning av Mullsjö centrum och transportsmart samhällsplanering. Dessutom är det önskvärt att kommunen planerar för ökad variation i bostadsbeståndet vad det gäller lägenhetsstorlek och upplåtelseform. Särskilt viktigt är det att i kommunens bostadsplanering ta hänsyn till de behov som äldre, funktionshindrade och ungdomar har. Fler hyresrätter och bostadsrätter i centrala lägen möjliggör flyttkedjor och är en förutsättning för att äldre villaägare kan välja ett smidigare och mer bekvämt bostadsalternativ.

Kommentar: Kommunen ser i framtida arbete också fram emot en fortsatt gynnsam dialog med Trafikverket i kommande plan- och utvecklingsarbeten.

Beredningsgrupp ÖP

Har gått igenom delar av föreslagen ÖPL, finner mycket bra, men saknar mera konkreta förslag till möjligheten att erbjuda bra och exponeringsbar industrimark. Det omnämns men inte visar på några konkreta områden.

För att vi ska få dynamik i kommunens expansion måste vi nu ge möjlighet till nya företagsetableringar, detta är nyckeln till framgång genom att erbjuda olika slag av arbetstillfällen.

Exponeringsbar mark finns utmed väg 26-47, området skulle kunna ge en läcker portal, idag är det ganska tråkigt, särskilt när man kommer norr ifrån, även så från Habo hållet.

Industrietableringar ger liv och växtkraft för hela vår bygd.

Vi behöver exponeringsbar mark, men även mark för etableringar som inte så stort behov av att synas. Mera konkreta förslag emotses. Gälleredts industriområde har kommunen köpt in för många år sedan, där har sedan kraftledningen tagits bort kunnat ges bra mark för etableringar som inte behöver vara så exponeringsbara, området borde ges en kraftfull upplyftning.

Väl medveten om att frilutsliv är mycket viktigt och något vi ska vara rädda om, går det att ge utrymme för detta även om man integrerar företagsetableringar.

Kommentar: Synpunkten noteras. Vi delar åsikten att vi behöver exploateringsbar mark inom kommunen. Då Översiktsplanen på ett mer övergripande och mer strategiskt sätt pekar på tänkta utvecklingsområden för industrimark etc. ger det möjligheter att bli mer specifik och konkret i ett senare skede. Det anses vara en fördel att i den översiktliga planeringen arbeta på en mer övergripande nivå för att inte läsa sig i ett tidigt skede.

Kommunstyrelsens Kultur- och fritidsutskott – KSKFU

Kultur- och fritidsutskottet beslutar att anta kommunutvecklarens yttrande som sitt eget och skicka det till kommunstyrelsen.

Kommentar: Synpunkterna noteras och kommunutvecklarens förslag läses i kultur- och fritidsutskottets synpunkter.

Miljönämnden

Den bearbetade och omarbetade översiktsplanen har blivit mer överskådlig och mer tillgänglig, men det finns en del synpunkter att lyfta fram:

Utbyggnadsriktningen för Mullsjö tätort är söderut över Torestorp och Ruder, detta är huvudstrategin. Då man har inriktningen söderut kommer trafiken genom Torestorp och Ruder öka, i och med det ökar trafikbullret. Det saknas vision och strategi hur trafikbullerfrågorna skall hanteras när den skissade nya vägförbindelsen till trafikplats Bäckebo iordningsställs.

Kommentar: Synpunkterna noteras. Bullermätningar bör göras för att visa på behov av åtgärder i kommande struktur- och trafikplan, fördjupningsarbeten och detaljplaner.

Attraktiv mark för boende, strandnära områden nämns i landsbygdsutveckling i strandnära lägen. Utpekade framtida bostadsområden är bland annat Norra Kärr intill Västerkärr vid Stråken och Gyljerydsmon vid Stråken, dessa två ligger inom strandskyddsområdet för Stråken. För att genomföra planer (planprogram) för dessa bostadsområden fodras en väl genomtänkt ide, där man tar hänsyn till hur allmänheten skall ta tillgång till naturområden, trots att man gör en byggnation i dessa områden.

Framtida mark för näringslivet öster om VIP-rondellen kräver ett planprogram där man visar närmare hur man ämnar disponera området. Platsens lämplighet bedöms vara bra, men en stor ridå mot Mullsjön och Hotell Mullsjö krävs för att bevara friluftsmiljön/ tätortsnära skog. Vidare ligger delar av området inom strandskyddsområde och riksintresse för naturvård (MB 3:6).

Kommentar: Synpunkterna noteras. I kommande arbete med LIS-plan och detaljplanarbete kommer allmänna intressen sammanvägas noggrant med hänsyn till de vatten- och strandskyddsområden samt riksintressen som berörs. Detta kommer att bidra till kommunens och dess landsbygds hållbara utveckling.

Mullsjös norra infart, bra etableringsområde för industrier med bra exponeringsläge, här exponeras inte många bostäder vid emissioner från presumtiva verksamheter. Här borde det framgå att områdets inriktning är åt mer miljöstörande verksamhet.

Radonfrågan har berört väldigt lite. Endast informationsinsatser har nämnts. Då stor del av norra delen av kommunen till stor del består av sandavlagringar med påverkan av högre halter av radonhaltig sand. Det borde finnas en klarare strategi som anger att radonskyddat byggande krävs.

Vimlaområdet i tätortsnära zonen i Sandhem och udden norr om området behöver antagligen marksaneras innan det kan användas som ett strövområde för Sandhems samhälle. Det borde framgå att området behöver utredas avseende markföroreningar.

Kommentar: Synpunkterna noteras. I arbetet med detaljplaner för industritomter, bostäder etc. utreder kommunen i ett tidigt skede huruvida marken är lämplig för dess föreslagna användning. Vid planläggning utreds radonfrågan för att säkra kommuninvånarnas hälsa och säkerhet.

Utvecklingsområden, ex Nyhem, berör framtida vattenskyddsområde för kommunens planerade reservvattentäkt vid Stråken. Det saknas klar vision och strategier hur reservvattentäkten ska skyddas. Det är viktigt att det finns med i översiktsplanen för framtida hänsynstaganden.

Kommentar: Synpunkterna beaktas. Kommande utveckling av områden i Nyhem/Ryfors kommer att ta hänsyn till grundvattentäkten för att säkra vattenförsörjningen till kommunens invånare och

verksamheter. Grundvattentäkterna ligger i vattenskyddsområden och hänsyn ska tas enligt restriktionerna för dessa områden. Betydelsen av reservvattentäkten och framtida krav på förhållningssätt beskrivs även i Översiktsplanens del 2, Planeringsförutsättningar.

Placeringen av bibränslebaserad fjärrvärmeanläggning saknas. En bibränslepanna har tidigare planerats på Gälleryd industriområde, den tänkta placering behöver märkas ut som strategisk yta.

Kommentar: *Synpunkterna beaktas. Fjärrvärmen kan utvecklas ytterligare med en ny produktionsanläggning och utbyggnad av fjärrvärmenätet. Vid exploatering av tätare bostadsområden finns det stora fördelar att bygga ut fjärrvärmenätet och lokala fjärrvärmeanläggningar uppmuntras. Samarbeta kommer att ske med det kommunala miljö- och energibolaget i kommande fördjupningsarbete och detaljplanearbete.*

Det saknas en strategi för hantering av tätortsnära skog. Det redovisas att området skall behandlas i en kommande Grönplan. Denna fråga är viktigt att behandla särskilt inom "Tätortsnära zon". Det är viktigt att dra upp riktlinjerna i översiktsplanen. Bevarande av de sista mindre skogsområdena inom tätortsnära zonen, särskilt omkring Mullsjön har inte uppmärksamats. Den kvarvarande tätortsnära skogen kring f.d. Friluftshotellet behöver bevaras då denna skog är den enda av någon betydande storlek. Detta då skogen på Kärleksudden redan har detaljplanerats och försvinner på sikt. Tätortsnära skog kanske i första hand är för Mullsjös invånare medan marknadsföringen av Friluftsricket rikta sig mer åt turister som utifrån kommande besökare.

Varumärket Friluftsricket är bra, utvecklingsområdet: Porten till Friluftsricket, kan ge en positiv rastplats med marknadsföringsplats för Friluftsricket. Det som saknas i översiktsplanen är en tematisk översikt som visar Friluftsricket tillgångar av friluftsanläggningar. Ett exempel är de kommunala badplatserna som ska hållas välskötta och tillgängliga. Ett sätt att visa detta utåt är att klassa dessa som EU-bad. Varumärket Friluftsricket skulle kunna lyftas fram lite mer i planen.

Kommentar: *Synpunkterna beaktas och noteras. I kommande arbete med Grönstrukturplanen kommer kommunens gröna tillgångar beskrivas och en strategi tas fram för att värna om dess kvaliteter och möjligheter. Förslaget om en tematisk översikt över friluftsanläggningar noteras.*

Fortsatt arbete

Miljönämnden föreslår följande tillägg:

Upprätta en vatten- och avloppsplan där bl.a. åtgärdsprogrammet för Västerhavets vattendistrikt för åren 2016-2021 inarbetas.

Upprätta en övergripande klimatanpassningsplan.

Agenda 2030 är den nya utvecklingsagendan som består av 17 globala mål med sammanlagt 169 delmål. Målen bör genomsyra kommunens åtgärder och strategier.

Kommentar: *Synpunkterna noteras. Fortsatt planerat arbete beskrivs på sidan 22 och 45. Där sammanställs förslag till åtgärder där bland annat en framtagandet av en ny dagvattenpolicy. Dagvattenpolicyen kan inkludera direktiv från åtgärdsprogrammet för Västerhavets vattendistrikt. Synpunkt rörande klimatanpassningsplan beaktas och tas med som fråga i det fortsatta arbetet/fördjupningsarbetet med översiktsplanen.*

Falköpings kommun

Kommunstyrelsen i Falköpings kommun tackar för möjligheten att lämna synpunkter på det förnyade utställningsförslaget av Mullsjö kommuns översiktsplan och lämnar synpunkter enligt nedan.

Förvaltningens bedömning

I Falköpings kommun pågår arbetet med att ta fram en ny kommunövergripande översiktsplan. I förslaget till ny översiktsplan i Falköpings kommun lyfts Jönköpingsbanan fram som en viktig kommunikationsled mot hela Jönköpingsregionen. Falköping ser därför positivt på att även Mullsjö kommun lyfter fram Jönköpingsbanan i sin översiktsplan. Både Falköpings kommun och Mullsjö kommun omnämner dessutom riksväg 47 som väsentlig för kommunikationer inom och mellan regionerna.

För Falköpings kommun är det en självklarhet att samråda med grannkommuner vid exempelvis vindkraftetableringar i närheten av kommun- gränsen och hoppas att även Mullsjö kommun har denna inställning. I Falköpings kommun finns både primär- och sekundärområden utpekade för vindkraftetableringar i gränsen mot Mullsjö kommun vilket gör samverkan och samråd än viktigare i lägen där Mullsjö kommun inte pekat ut områden för vindkraftetableringar på sin sida av kommungränsen.

Falköpings kommun ser gärna att kartmaterialet i planhandlingarna förtydligas och ges en högre upplösning alternativt görs större i dokumentet.

Kommungränserna till grannkommunerna vore önskvärt att ha med liksom en förklaring till de vita markområdena i markanvändningskartan. På kartan över vindkraftetableringar är det svårt att se teckenförklaringen till de olika färgerna i kartan.

Slutligen ser Falköpings kommun det som positivt att Mullsjö vill utveckla den mellankommunala samverkan över länsgränsen och välkomnar sådana framtida initiativ.

***Kommentar:** Till antagande ämnar Mullsjö kommun förbättra upplösningen i kartmaterialet. Kartorna ska också justeras så att angränsande kommuner märks ut. De vita områdena i markanvändningskartan ska tolkas som "övrig mark/skog" och förklaring kommer att finnas i legend.*

Habo kommun

Habo kommun ställer sig bakom den reviderade översiktsplanen med följande kommentarer:

Förtydliga gärna vad som avses med gränsen "Kommunsamarbete Habo kommun" som är illustrerad på kartan för utvecklingsstrategi. Hur skiljer sig det illustrerade kommunsamarbetet med Habo kommun mot övriga angränsande kommuner?

Habo kommun ställer sig fortsatt positiva till att ta fram en gemensam fördjupad översiktsplan (FÖP) över gränsområdet Västerkärr (Habo kommun yttrade sig 2014-03-12 och ställde sig även då positiva till en gemensam FÖP över gränsområdet vid Västerkärr). Detta är ett kommunsamarbete som skulle kunna markeras särskilt på Mullsjös karta över utvecklingsstrategi.

***Kommentar:** Mullsjö kommun ser fler möjligheter utöver befintligt gemensamt arbete att utveckla ett samarbete. Ett utökat samarbete mellan en eller flera grannkommuner ökar möjligheterna till utveckling. Utöver Habo och Mullsjö kommuns gemensamma miljönämnd finns det fler samverkansmöjligheter som inte kräver några investeringar men som ändå kan leda till ökad service och ökad samsyn i kommunöverskridande projekt. Efter revidering från föregående utställning har man gjort ett ställningstagande på sidan 10 då man menar att flera fördjupade översiktsplaner anses ha fyllt sitt syfte och har arbetas in i denna översiktsplan. De kommer att uppbävas i samband med att denna plan antas.*

Under kommunikationer på sidan 12 beskrivs, dels i stycke ett, behovet av en koppling söder ut mot väg 26/47. I stycke två beskrivs den planerade och projekterade/upphandlade kopplingen till väg 26/47. Det behöver förtydligas om det är samma koppling som beskrivs i dessa två textstycken.

Kommentar: På sidan 12, andra stycket kommer en redaktionell ändring att göras. Det kommer att stå Månseryd istället för Risbro, vilket kan ha föranlett till förvirring vid tidigare läsning.

Under rubriken ”Samverkan mellan kommuner” på sidan 14, föreslår Habo kommun att avfallsbolaget nämns samt även samarbetet mellan Jönköping, Habo, Mullsjö och Vaggeryds kommuner angående bostadsbyggande.

Under rubriken ”Vindkraft” hänvisas till Habo och Mullsjö kommuners gemensamma policy för vindkraft. Habo kommun har påbörjat ett arbete med en kommunomfattande översiktsplan. I detta arbete kommer uppdaterade riktlinjer m.m. angående vindkraft att inarbetas.

Habo kommun föreslår ett förtydligande angående hur Mullsjö kommun tänker kring utvecklingsområden som är illustrerade på markanvändningskartan på sidan 48. Varför räknas vissa områden som håller på att detaljplaneläggas eller har en färdig detaljplan som utvecklingsområde och andra inte? Förtydliga gärna hur ni menar med området som är illustrerat som fördjupad översiktsplan i markanvändningskartan. Illustrationen står under befintlig markanvändning, vi ställer oss frågande till detta då en FÖP är ett dokument som redovisar flera olika markanvändningar. Om Mullsjö menar att det finns en FÖP för området som illustrerats som FÖP under befintlig markanvändning, har vi inte lyckats hitta denna på er webbsida.

Kommentar: Synpunkterna noteras. Det som är illustrerat som fördjupad översiktsplan i markanvändningskartan påvisar att det finns en sådan för det utpekade området. Mullsjö kommun beklagar att dessa inte har varit lätta att hitta på vår webbsida. Efter revidering från föregående utställning har man gjort ett ställningstagande på sidan 10 då man menar att de fördjupade översiktsplanerna anses ha fyllt sitt syfte och har arbetas in i denna översiktsplan. Avtal tecknat som avser bostadsbyggande i regionen beskrivs närmare på sidan 28. Samarbetet i det gemensamma avfallsbolaget läggs till i översiktsplanen.

Ulricehamns kommun

Vindkraft

Ulricehamns kommun förutsätter att dialog mellan kommunerna förs vid etablering av vindkraft i närhet till kommungräns, till exempel området söder om Brängen.

Mellankommunala frågor och samverkan inom regionen

Ulricehamns kommun delar uppfattningen att det är viktigt med samförstånd och samverkan mellan grannkommunerna i olika län då många av ”kontaktytorna” mellan kommuner finns inom länsgränserna.

Kommentar: Synpunkterna noteras och beaktas i kommande arbete.

Kultur- och fritidsutskottet

Utställd översiktsplan har granskats. Konstateras att Kultur- och fritidsutskottets synpunkter i samband med samrådsförandet ej har tagits i beaktande avseende kommunens framtida engagemang vad gäller utveckling av ridleder. Detta förslag ansåg utskottet ej skulle finnas med i kommande översiktsplan.

Föreslås att ... påpeka vikten av att säkerställa det rörliga friluftslivets intresse, med broar eller tunnlar för spår och leder, i samband med ev. framtida utbyggnad av Liabäcksleden. (Habovägen - Sjöbol- Falköpingsvägen) att i övrigt ej ha något att erinra mot förslaget samt ... att i övrigt ge eloge till ansvariga för framtagandet av förslaget till översiktsplan för ett mycket trevlig och lättöverskådligt förslag.

Kommentar: Synpunkterna beaktas. Inför antagandet ska text införas om att "Kommunen ska säkerställa friluftslivets intressen i samband med framtida utbyggnad av vägar/ motorleder genom att ordna broar eller tunnlar för spår och leder."

Kommunalapolitiska partier

Allianspartierna i Mullsjö

Industrimark

Vi anser det vara mycket viktigt att för kommunens utveckling att industrimark finns reserverad och vi ser marken utefter Rv 26/47 utanför hela samhället som det mest attraktiva för sådan mark och att detta är mer prioriterat än en turistportal.

Landsbygdsutveckling

Vi har noterat att det inte finns något nämnvärt med förslaget gällande landsbygdsutveckling Bjurbäck och hoppas att detta kommer beaktas i kommande ÖPL.

Vindkraft

Sidan 43, vänstra spalten, andra punkten och även längst ner i samma spalt. "Avståndet mellan vindkraftverk och bostäder bör vara minst 500-1000 meter"

Alliansen vill ändra till: "Avståndet mellan vindkraftverk och bostäder ska vara minst 1000 meter"

Vi anser att del som bor på landsbygden är minst lika mycket värda som de som bor på planlagd mark, där avståndet skall vara minst 1000 meter till vindkraftverk. Även kyrkor ska ju ha ett respektavstånd på 1000 meter, så varför inte bostadsfastigheter på landsbygden? MODERATERNA, KRISTDEMOKRATERNA, LIBERALERNA, CENTERPARTIET

Kommentar: Synpunkterna noteras. Framtida utveckling av landsbygden föreslås behandlas i ett fördjupningsarbete till den föreslagna översiktsplanen, i en så kallad LIS-plan. Texten på sidan 43 anger att respektavståndet bör vara 500 – 1000 meter. Anledningen till att man vill säkerställa ett större avstånd till kyrkor beror i första hand på visuell påverkan. Respektavståndet till bostäder på landsbygden kan vara lika stort eller mindre beroende på förmildrande förhållanden.

Föreningar, intresseorganisationer

FRILUFTSFRÄMJANDET

Beträffande planering för nya utbyggnadsområden och specifikt skogsområdet mellan Perstorpsleden och Torestorpsleden.

Mullsjö kommun skrev 2015 ett avtal med Friluftsförbundet lokalförbundet i Mullsjö om nyttjanderätt vid exakt detta område för vår förenings uteverksamhet, såsom Mullskola, Strövar- och Friluftsarverksamhet.

Omgående startade föreningen bygga upp ett basläger för att ge våra medlemmar samt alla innevånare i kommunen möjlighet att på ett lättillgängligt sätt kunna komma ut i naturen.

År 2016 ansåg vi basplatsen vara så färdig att vem som helst ska kunna komma till platsen för att umgås och njuta av vad naturen har att erbjuda.

Arbetet har fortskridit och vi har även förberett så att även funktionshindrade ska ha möjlighet att nyttja platsen och naturen runt omkring.

Arbetet med baslägret har till stor del skett med ideell kraft av medlemmar i vår förening. Planer för vidare utveckling av baslägret finns redan.

Det vi idag ser med den planering av bostadsbyggande som ligger i Översiktsplanen 2017 i området är, att vårt område med basläger och tillhörande skog "byggs bort".

Vi önskar med denna skrivelse att planerna för bostadsbyggandet också tar hänsyn till vårt avtal med Kommunen och våra tankar kring vårt område.

Kommentar: Synpunkterna noteras. Inför eventuell exploatering i området som berör Friluftsrådet kommer kommunen ha en dialog med anledning av befintlig verksamhet och tecknat avtal.

Företagarna

Som FÖRETAGSorganisation vill vi påpeka följande:

Markreserv för industri-företagsetableringar är nödvändigt för en kommuns utveckling, vilket inte i tillräcklig omfattning omnämnts i detta förslag.

Vi ser behov av färdigställd industrimark som en nödvändighet för att bli ännu mera attraktiva för etableringar av nya verksamheter. Behovet av exponeringsbar mark är eftertraktad, det ser vi inte minst på våra grannkommuner, vi har den möjlighet att iordningsställa marken mellan VIP rondellen och Norra infarten till Mullsjö. Detta skulle kunna ge en PORTAL inte minst från norra infarten, vilket skulle kunna ge ytterligare ett välkomnande till vår tätort. Området går mycket väl att disponera så det viktiga friluftslivet bibehålls och inte blir lidande.

Viktigt är också att anslutningar och kommunikationsvägar anläggs så industri och företag utan problem kan nås på ett tillfredställande sätt.

Kommentar: Synpunkterna noteras. I förslag till översiktsplan har kommunen i grova drag beskrivit sina visioner och strategier för näringslivet och turismen på sidan 25. I markanvändningskartan, sidan 48 och Mullsjö översiktsplan Utvecklingsstrategi – Karta över föreslagna projekt och nya utbyggnadsområden på sidan 13 respektive 29 visas schematiskt tänkbara utvecklingsområden och utvecklingsstråke. Utvecklingen av industri- och företagslivet ska inte drabba friluftslivet. Tanken med en långsiktig översiktsplan är att den ska vara vägledande och strategisk utan att gå ner för mycket i detaljer. Mer precisa planer och åtgärder för framtida industri- och företagsetableringar är mera lämpligt att beskrivas i fördjupningsarbeten och detaljplaner.

Naturskyddsföreningen Mullsjö

Övergripande synpunkter

Det är roligt att Mullsjö växer och utvecklas. Ju fler vi blir desto viktigare är det att våra "naturtillgångar" inte förstörs i iver till förtätning och utveckling av centrum i Mullsjö och Sandhem. Det är vår förhoppning att kommande "Grönplan" fördjupar sig i den gröna infrastrukturen i tätorten (i Sverige innefattas även vatten i den gröna infrastrukturen). Särskilt viktigt är att ta tillvara stora träd som är en mycket viktig del i den höga rena luft som gjorde kommunen attraktiv under "pensionatsperioden". Det är också viktigt att kommunen utvecklar skötsel av grönytor på parkmark så att den biologiska mångfalden gynnas och bevaras även inom de centrala delarna och erbjuder olika typer av natur.

En särskilt viktig fråga är att bevara tätortsnära strövområden som är lätta att nå även för dem som inte kan röra sig så långa sträckor. Naturskyddsföreningen är väl medveten om att det finns en beslutad detaljplan för "Kärleksudden vid Mullsjön" men vi är också väl medvetna om att en detaljplan kan ändras eller helt eller delvis dras tillbaka. Vi tror oss veta att detta naturområde ofta utgör människors första (dagisbarn) och sista (äldringar) kontakt med vild natur.

Om man granskar utvecklingsområden och olika hänsynsområden finner vi det särskilt granlagat att hantera det geologiska riksintresset inom Stråkendalen- Bottnarydsfältet så att dess värden kan bevaras och synliggöras. Det är tyvärr allt för lätt att tycka att en begränsad exploatering av en begränsad del inte äventyrar riksintresset i sin helhet men eftersom dessa ingrepp alltid blir additiva krävs en mycket genomarbetad strategi. Det är relativt stora arealer av detta riksintresse som redan har påverkats. En portal till friluftsriket borde dock kunna anpassas till riksintresset och även synliggöra detsamma, bebyggelse borde vara olämpligt och anläggande av industri omöjligt i detta område.

Kommentar: Synpunkterna beaktas. I kartan för Utvecklingsstrategin finns en grön markering som löper längs med Tidan och Stråken som kommunen ser som utvecklingsområden som ska kombinera utveckling, nyttjande och bevarande. På sidan 19 rekommenderar kommunen att undvika bebyggelseexploatering för att värna om naturvärdena i Stråkendalen – Bottnarydsfältet. En grönstrukturplan kommer att tas fram och i kommande utvecklingsprojekt ser även Mullsjö kommun värdet i att göra avvägningar mellan olika hänsynsområden och intressen tidigt i processerna.

Det är möjligt att det någonstans i text förklaras varför Gravsjö inte har någon utvecklingszon. Naturskyddsföreningen utesluter inte en utveckling av olika boendetyper längs "epavägen" och fram till Gravsjö. En sådan utvecklingslinje skulle också i mycket mindre utsträckning påverkas av riksintressen och strandskyddsbestämmelser. När det gäller planens syfte och Kommunens övergripande mål är dessa så övergripande att det är svårt att veta vad de konkret innebär. Flera mål överensstämmer till fullo med Naturskyddsföreningens strävanden, t.ex. Mullsjö kommun har en omväxlande och rik natur. Stora delar av kommunen har ett nationellt värde för naturvärden och utgör så kallade riksintressen. Utöver dessa finns även områden med regionalt och lokalt intresse. Boendet ska präglas av variation och närhet till öppna landskap, skog och vatten.

Kommentar: Att vissa områden bedöms som utvecklingsområden har att göra med områdets olika funktioner, dess rumsliga relation samt kommunikationerna till området. Närheten till större vägar, järnvägar och olika servicefunktioner har betydelse för bedömningen av olika utvecklingsområden. Det är möjligt att intresset för Gravsjö med omnejd kommer att öka för boendeintressenter. Synpunkterna noteras för kommande arbete inom kommunen.

Friluftsriket Mullsjö

Mullsjö kommun erbjuder stora möjligheter till ett rikt friluftsliv. Genom att bygga vidare på dessa kvaliteter kan Mullsjö kommun skapa attraktiva boendemiljöer präglade av närhet till naturen. Profilen Friluftsriket Mullsjö kan tillämpas i såväl näringsliv och turism som i friluftsliv och kommunala angelägenheter. För att nämna några.

Detaljsynpunkter

Inledningsvis nämns endast ett fåtal vattendrag (Tidan uppstams resp. nedströms Stråken) Under vattenavsnittet nämns sedan flera värdefulla vatten. Det är lämpligt att dessa även ingår i den första uppräkningslistan. Vi kan heller inte finna att Knipån återfins i text.

Naturskyddsföreningen vill framhålla att även de mindre vattendragen kan omfattas av MKN och dessutom är betydelsefulla för nätverket av grön infrastruktur.

Kommentar: Synpunkterna noteras. Enligt det vatteninformationsystem som länsstyrelsen tillhandahåller ligger Knipån i Habo kommun. Större delen av Knipsjön ligger i Mullsjö kommun har benämnts i översiktsplanen.

Under rubriken RIKSINTRESSEN, FÖRORDNINGAR OCH HÄNSYNSTAGANDEN Bör Strandskydd ingå även om det kan refereras till senare avsnitt. Vi kan heller inte återfinna vattenskyddsområden som borde framgå av en översiktsplan.

Kommentar: Vattenskyddsområden och strandskyddsområden redovisas både i Planeringsunderlag (bilaga till huvuddokumentet) på sidan 15-17, i Hänsynskartan på sidan 17 och under rubriken Vattenvård på sidan 44.

Under rubriken VISIONER FÖR DEN FYSISKA MILJÖN

Kommer förhoppningsvis Grönstrukturen i "centrala delar ska bevaras och utvecklas och tydligt även inkludera de blå strukturerna. Vi ser gärna att en skötselstrategi utvecklas för grönytor och vägkanter. En skötselplan bör ju finnas för all kommunalägd mark. Förslag om hur närheten till tätortsnära och tillgänglig rekreation kan förbättras ska studeras.

Vår förhoppning är att denna studie beaktar och omprövar gällande detaljplan för Kärleksudden vid Mullsjön

Kommentar: *Synpunkterna noteras. En grönstrukturplan kommer att tas fram. En skötselplan är ett bra strategiskt dokument som kommer enbeten Teknisk service väl till pass i sitt dagliga arbete.*

Rubriken VISIONER FÖR BOSTÄDER OCH BEBYGGELSE

Naturskyddsförening föreslår ytterligare en vision. Koldioxidneutral utveckling av centrumområden. Detta ska uppnås genom goda transportlösningar, uppvärmning m.m. men även genom att grönstruktur bevaras och utvecklas.

Kommentar: *Synpunkterna noteras. I slutet av översiktsplanen tar man hänsyn till uppsatta nationella miljömål i miljökonsekvensbeskrivningen. En synpunkt stämmer bra överens med planens strategi om Frisk luft på sidan 51.*

Rubriken VISIONER FÖR FRILUFTSLIV

Regnskydd och samlingsplatser under tak anordnas längs kommunens vandrings - och kanotleder

Det är självklart en bra vision men det största behovet av de som nyttjar lederna är nog tillgång till Dricksvatten och Toa. Vi tror på att utveckla koppling till besöksnäring mer generellt. En sån studie borde passa som LONA-projekt.

Kommentar: *Synpunkterna noteras.*

Rubriken VISIONER FÖR VATTENVÅRD

Det är bra att dagvatten ska behandlas men ännu bättre att undvika snabba dagvattenflöden. Lokalt omhändertagande (LOD) bör prioriteras vid all nybyggnation.

Kommentar: *Synpunkterna noteras. Frågan om lokalt omhändertagande av dagvatten behandlas på detaljplanenivå. LOD tillämpas i de fall de geotekniska, hydrologiska och höjdmässiga förhållandena medger det. Det undersöks från fall till fall.*

Nätverket bevara Gravsjöbygdens livsmiljö

Nätverket bevara Gravsjöbygdens livsmiljö (nedan kallat Nätverket) har fått möjlighet att yttra sig över den förnyade utställningen av Översiktsplan 2017 Mullsjö kommun. Nätverket verkar för bevarandet av en god livs- och boendemiljö i Gravsjöbygden. Nätverket representerar ett 40-tal fastighetsägare och har deltagit aktivt i den demokratiska processen under framtagande av vindkraftspolicy, landskapsanalys, känslighetsanalys och bullerkarteringen och vill nu medverka som aktiv part i framtagandet av Mullsjö kommuns översiktsplan.

Vi kan med tillförsikt konstatera att kommunen fortsatt aktivt tar ställning för ett utvecklande av friluftsriket, en välavvägd landsbygdsutveckling, samt slår vakt om ro och stillhet genom att slå vakt om de unika utpekade tysta områdena i kommunen. Det har kommit till vår kännedom att Lunds Universitet och SLU nyligen har inlett en större forskningsstudie för att studera bullerfria områden.

Nätverket ställer sig mycket frågande till de mycket frikostiga utpekandena av "områden lämpliga för vindbruk". Vi ifrågasätter på vilka grunder Mullsjö kommun anser att dessa vidsträckta områden anses lämpliga - ett bättre och mer nyanserat ordval torde vara "områden möjliga för vindbruk".

Mullsjö kommun pekar ut stora opåverkade områden, vilka ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan påverka områdenas karaktär, exempel på detta är Bare mosse. I kommunens rekommendationer så återfinns ingen beskrivning av visuell inverkan på storslagen landskapsbildspåverkan av storskalig vindkraftsetablering och moderna verk om 150-250 meter.

Kommentar: *Synpunkterna beaktas. I Markanvändningskartan står det i Teckenförklaringen: "Område lämpligt för vindbruk". Bedömningen har gjorts att det i respektive område i karta bedöms vara möjligt att uppföra vindkraftverk.*

Översiktsplan ska ange inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön och utgöra vägledning för mark- och vattenanvändningen. Nätverket anser att den kommunala inriktningen att luta sig mot "Vindkraftpolicy för Habo och Mullsjö kommuner" inte är förenlig med det helhetsperspektiv som Översiktsplanen ska omfatta. Vindkraftsfrågorna bör i sin helhet inarbetas och avvägas mot övriga intressen inom ramen för Översiktsplanen. Vi är därtill mycket frågande till hänvisningar och syftningar till "Analys av landskapets känslighet gentemot etablering av vindkraft" vilket är ett dokument som enligt vår vetenskap inte har antagits eller behandlats politiskt. Enligt vår bedömning så överensstämmer inte markanvändningskartan i Översiktsplanen med den i Vindkraftspolicyn vilket visar på bristerna i att luta sig mot en därtill närmast föråldrad policy. Nätverket kan dessvärre konstatera att den sammanvägning som Översiktsplanen ska utgöra inte innehåller viktiga planeringsförutsättningar. Vi menar att det är bekymmersamt att Översiktsplanen hänvisar till bristfälliga och inte politiskt beslutade planeringsunderlag vilka därtill inne håller motsägelsefulla planeringsförutsättningar.

Kommentar: *Bedömningar om vindkraft och dess möjliga etableringar har avvägts och ställts mot andra intressen. Avvägningar som har gjorts i tidigare antagna policydokument har använts i den sakliga bedömningen i hur vindkraften ska utvecklas i framtiden.*

Nätverket är särskilt bekymrat över att den mycket bristfälliga bullerinventering som ÅF Infrastruktur AB i Göteborg genomfört har givits utrymme i Översiktsplanen. Brister som Nätverket har upplyst kommunen om där bland annat felaktiga trafikuppgifter har använts för Lv1834 (EPA-vägen) och Lv1835. ÅF har medgivit brister i rapporten vilka aldrig har åtgärdats.

Nätverkets medlemmar menar att det är av stor vikt att fiberutbyggnad kommer Gravsjöbygden till dels för att skapa förutsättning för fortsatt attraktiv boendemiljö.

Kommentar: *Det finns en antagen Bredbandsstrategi för Mullsjö kommun som har mål att "90 % av alla hushåll och arbetsplatser i Mullsjö kommun skall ha tillgång till bredband med minst 100 Mbit/s till år 2020" samt att "Alla kommundelar skall ha tillgång till öppna och operatörsneutrala nät." Detta står beskrivet på sidan 32. Kompletterande undersökningar har gjorts av ÅF Infrastruktur och arbetats in i senast utställda version av förslag till översiktsplan.*

Västergötlands ornitologiska Förening

I översiktsplanen sidan 19 angående Hattåsen-Knaggebo (8) yrkar vi på att ett tillägg görs med texten "I Länsstyrelsens våtmarksinventering har området bedömts till klass 1. Mycket högt naturvärde". Detta i konsekvens med lydelsen över Svarteskogen (9).

Kommentar: *Synpunkten beaktas. Justering av texten kommer att göras till antagandet.*

Företag

Jönköpings Läns MUSEUM

Efter genomgång av aktuella handlingar har läns museet följande att anföra. Översiktsplanens syfte är att fungera som en vägledning för hur den bebyggda miljön i kommunen skall bevaras och utvecklas. De avsnitt som berör kulturarv och kulturmiljöers säkerställande, bevarande och utveckling anges under rubriken Kulturlandskapet. I det fortsatta arbetet avser kommunen att dokumentera, bevara och åskådliggöra kommunens kulturmiljöer och detta skall möjliggöras genom att den befintliga kulturhistoriska utredningen från omkring 2000 uppdateras, trycks och antas. Vidare skall kulturmiljöerna säkerställas genom områdesbestämmelser (s. 22 respektive 39). Dessa mål har även bäring på de nationella miljömålen Ett rikt odlingslandskap och God bebyggd miljö (s. 53 och 54). Läns museet anser att denna ambition är lovvärd. En revidering behöver inte bara beröra urvalet av kulturmiljöer, utan även sättet på vilket dessa presenteras, avgränsas, karakteriseras osv. Dessa aspekter bör också beaktas vid en revidering. Att göra en reviderad kulturhistorisk utredning känd för kommuninvånarna kan göras på många sätt - tryckt rapport, webb-upplaga, GIS-skikt osv. Läns museet föreslår att flera publiceringsstrategier undersöks och övervägs. Att upprätta områdesbestämmelser för samtliga kulturmiljöer kräver synnerligen omfattande resurser. Läns museet föreslår att ett antal prioriterade kulturmiljöer väljs ut och att en plan för arbetet med områdesbestämmelser för dessa upprättas.

I planförslaget anges bland annat att kommunen skall verka för god arkitektur och för att ny-, om- och tillbyggnader skall göras på ett varsamt sätt (s. 30). Läns museet anser att denna ambition är god och att denna kan bidra till att kulturhistoriska värden kan bevaras och utvecklas. Det är viktigt att denna avsiktsförklaring konkretiseras och preciseras i den fortsatta hanteringen av kommunens kulturhistoriskt intressanta miljöer.

Kommentar: *Synpunkterna noteras.*

I avsnittet Friluftsliv presenteras flera mål för att profilera Mullsjö kommun som turist- och friluftskommun (s. 38). I planen nämns kulturupplevelser som en aspekt på detta. Läns museet ser gärna att upplevelsen av kulturmiljöer betonas ytterligare i detta arbete.

Det är också lämpligt att olika metoder för att ge turismen och friluftslivet upplevelser av ett brett spektrum av kulturmiljöer utarbetas, exempelvis i form av skyltar, vandringar, appar, digital information osv.

Kommentar: *Synpunkterna noteras.*

Vattenfall Eldistribution AB

Vattenfall Eldistribution AB, nedan kallat Vattenfall, har tagit del av handlingar för rubricerad översiktsplan och lämnar följande yttrande.

Kartan visar Vattenfalls befintliga högspänningsnät inom översiktsplanen (över 10 kV). 40 kV luftledning (grön heldragen linje) och transformatorstation (blå fyrkant).

Vattenfalls ledningar skyddas med ledningsrätt/servitut. Placering av anläggning och förändring av markanvändning eller marknivå får inte ske utan ledningsägarens i god tid inhämtade medgivande.

Vid framtida detaljpanelläggning och bygglovshantering mm i nära anslutning till Vattenfalls anläggningar är det viktigt att man tar hänsyn till de föreskrifter och restriktioner som gäller bygg- och marklovspliktiga åtgärder invid, kraftledningar, kraftkablar och transformatorstationer.

Beträffande elektromagnetiska fält finns inga fastställda gränsvärden utan vi förutsätter att försiktighetsprincipen tillämpas av exploatörer och kommun vid uppförande av ny bebyggelse nära våra befintliga kraftledningar.

Vattenfall flygbesiktningar alla luftledningar med en spänning från 10 kV. Riktlinjer för flygbesiktning tas fram av Transportstyrelsen.

För att minimera olycksrisken vid flygning bör det horisontella avståndet från hinder (dvs från närmsta del på vindkraftverket) till kraftledning uppgå till minst 100 meter för vindkraftverk med en höjd av högst 50 meter master över en höjd av 50 m utan stag samt ett avstånd av 200 meter till kraftledning för vindkraftverk högre än 50 meter master över en höjd av 50 m och alla master med stag.

För verk med en rotordiameter på 100 meter eller mer bör avståndet mellan torn och ledning vara större än 250 meter.

Dock gäller alltid att ett hinder skall placeras på sådant avstånd från luftledning att ingen del kan nå luftledningen vid ett eventuellt fall.

När det gäller infrastruktur i form av telekommunikationer(radiolänk) bör man i första hand ta kontakt med Post- Telestyrelsen för att få reda på om det finns radiolänkar i området som kan störas. Tar man enbart kontakt med t.ex.16.241 nätoperatörer för mobiltelefoni är det lätt att missa andra användare av radiolänkar.

Kommentar: Synpunkterna noteras.

Privatpersoner

Det är inte tillåtet enligt personuppgiftslagen att publicera namn på privatpersoner på kommunernas webbplatser. Yttranden som kommit in från privatpersoner är enbart numrerade i den version av det särskilda utlåtandet som visas på webbplatserna.

Privatperson 1

Eftersom jag är en av dem som skickade in synpunkter under arbetet med översiktsplanen vill jag ta vara på min medborgerliga möjlighet att kommentera det färdiga arbetet hittills. Jag anser att det är en mycket välarbetad och genomtänkt plan. Den innehåller goda mål och visioner för kommunen, förankrade i både nationella och internationella mål. Med dessa som ledstjärna kan kommunens framtid bli ljus. Flera delar av översiktsplanen tar upp ämnen som även lyfts fram i modern forskning. Såsom sambandet människa, miljö, hälsa och boende.

Positivt är även att man i möjligaste mån lyssnat på och tagit till sig kommuninvånarnas synpunkter från skrivelser och samrådsmöten.

Det jag dock känner mig manad att återigen poängtera, för framtida generationers skull och för mitt eget samvetes skull, är önskan om bevarandet av Kärleksudden. Jag vet att det tyvärr skyndsamt antogs en detaljplan för bebyggelse, för att undkomma utökad strandskydd, samt att ägaren till marken önskar att avverka den, så vad som finns kvar framöver återstår väl sorgligt nog att se.

Men med de planer som finns på utbyggnad av kommunen framöver, främst söderut, anser jag att Kärleksudden spelar en viktig roll som "grön lunga" i de centrala delarna. Jag tycker inte att Mullsjö behöver härma Jönköping och Munksjö utan vi ska ta vara på vår särart och bevara en del av vår historia som friluftsort genom att ha kvar udden som en grön korridor, som en del av främjandet av miljöns positiva inverkan på människors hälsa, som det står i översiktsplanen, och som fin bevarandevärd naturmiljö. Den kunde vara en bit "gammelskog" i centrum, något som 1 ned fördel kan användas i reklam för kommunen. Dess lätillgänglighet och naturromantiska skönhet är dess styrka.

Flera större städer i vår värld satsar på en grönare miljö för dess betydelse både för människan och ekonomin. (Gröna tak t.ex. sänker kostnaden för både uppvärmning och

airkondition enligt forskning i Chicago. När jag var i Tokyo i november såg jag hur de planterat tall på taken på affärscentrum. Det såg ut som en bit Kärleksudden i miniatyr.) För övrigt skulle avverkning och bebyggelse av udden markant förstöra Mullsjös utseende. Industriområdet som vi idag inte ser skulle bli en betydande del av vyn från de centrala delarna av Mullsjö, vilket inte är till någon som helst fördel.

Kommentar: Synpunkterna beaktas och noteras. I kommande arbete med Grönstrukturplanen kommer kommunens gröna tillgångar beskrivas och en strategi tas fram för att värna om dess kvaliteter och möjligheter.

Det är bra att man i översiktsplanen har infarterna till Mullsjö i åtanke. Vissa sträckor av infarten från Habo utmed Järnvägsgatan skulle i mitt tycke kunna snyggas till exempelvis. Sedan är det upp till fastighetsägarna också givetvis. Vid fd. Rosens glas finns en bit mark som man kanske kunde bygga på tex. Sträckan från VIP-rondellen och framför allt in mot fd. Friluftshotellet tjänar på att ha kvar skog närmast vägen åtminstone, för att skapa ett lugn, samt ge en förväntan av friluftsriket. Det är kortfattat vad jag väljer att anmärka. För övrigt vill jag skicka med dem som arbetat med översiktsplanen att de gjort ett bra arbete.

Kommentar: Synpunkterna beaktas och noteras.

Privatperson 2

Reagerade på några saker i Utvecklingsstrategi-dokumentet:
<http://www.mullsjoe.se/Global/Kommunikationsansvarig/2016-05-31/%20Framtidsvision%202020.pdf>
 Först och främst tågtiderna på sid 2 och 4 i Utvecklingsstrategi-dokumentet (vars dokumentnamn innehåller ordet framtidsvision).

Idag tar det 16 minuter med tåget mellan Falköping-Sandhem och 7 minuter mellan Sandhem-Mullsjö. Jag har svårt att tänka mig att framtidsvisionen är att det ska ta längre tid än idag (22+10 minuter som det står på bilden). Det behöver kanske korrigeras till ett slutgiltigt dokument?

Dessutom, om dokumentet avser en framtidsvision så kanske ännu kortare restider än idag kan vara önskvärt, det lyfts ju fram att kommunikationerna är viktiga för Mullsjös regionala utveckling. Framtidsvisionen bör kunna vara ”under 20 minuter” till både Falköping och Jönköping, och kanske även ”Göteborg på 1½ timme”!? Eventuellt så stämmer det inte heller att det tar 35 minuter med bil mellan Sandhem och Falköping, det är jag osäker på, känns mer som att det kan gälla för sträckan Falköping-Mullsjö. Bör kollas upp.

Sedan så är det fel vägnummer där väg 26/47 delar sig vid Utvängstorp. Väg 26 går mot Skövde och 47 mot Falköping, inte tvärtom som det står nu. För mig är det också skillnad på vision och strategi, om dokumentnamnet innehåller ordet vision medan rubrikerna i dokumentet använder ordet strategi så blir det för mig lite spretigt. Vision är, anser jag, ett framtidsscenario medan strategin är de samverkande vägval som gör att vi rör oss mot framtida scenarion.

Kommentar: Synpunkterna beaktas. Justering kommer att göras i fråga om vägnummer och restider.

Privatperson 3

H L och H L vill härmed lämna synpunkter gällande den väg som planeras mellan Ruder och trafikplats Bäckebo. Vi menar att vägen kommer orsaka stort buller och störningar i området. Störa och förhindra arbetet på vår och andras jordbruksfastigheter. Här bedrivs hästverksamhet som inte skulle kunna bedrivas på liknande sätt. Då det även finns en hel del barn i området är inte en större väg med mycket trafik lyckad. En

genomfartsväg skulle orsaka buller, avgaser och andra störningar på vår och andras fastigheter.

Med en väg kommer området runt Ruder och Älghagen försämrats avsevärt. Det används idag av många som ett område där man går och motionerar. Vilket inte skulle vara möjligt eller lika uppskattat vid en dragning av en större väg.

I detaljplanen för Nykyrka-Ruder 1:7 m.fl. (Ruders hagar, etapp 4) skrivs det att bostadsområdet är i en lantlig, naturnära miljö, och att framtida boende skall se det som en kvalitet. Med detta förslag försvinner allt det "lantliga och naturnära" då en större trafikerad väg dras mitt igenom området.

Vägens exakta dragning är mycket svårt att se på de otydliga kartorna. Vi har inte fått någon information alls gällande vägen. Vi vill ha bättre information om den planerade vägen. Då dragningen ser ut att gå över mark som ägs av oss.

Kommentar: *Vägsträckningen mellan Bäckebo och de södra delarna av södra Mullsjö är ej exakt fastställd. I det fortsatta arbetet med den nya anslutningen till Mullsjö kommer berörda fastighetsägare att höras. Friluftslivet skall inte försämrats i samband med en ny vägdragning. Inför antagandet ska text införas om att "Kommunen ska säkerställa friluftslivets intressen i samband med framtida utbyggnad av vägar/ motorleder genom att ordna broar eller tunnlar för spår och leder."*

Privatperson 4

Har gått igenom delar av föreslagen ÖPL, finner mycket bra, men saknar mera konkreta förslag till möjligheten att erbjuda bra och exponeringsbar industrimark.

Det omnämns men inte visar på några konkreta områden.

För att vi ska få dynamik i kommunens expansion måste vi nu ge möjlighet till nya företagsetableringar, detta är nyckeln till framgång genom att erbjuda olika slag av arbetstillfällen.

Exponeringsbar mark finns utmed väg 26-47, området skulle kunna ge en läcker portal, idag är det ganska tråkigt, särskilt när man kommer norr ifrån, även så från Habo hållet.

Industrietableringar ger liv och växtkraft för hela vår bygd. Vi behöver exponeringsbar mark, men även mark för etableringar som inte så stort behov av att synas. Mera konkreta förslag emotses. Gällerefs industriområde har kommunen köpt in för många år sedan, där har sedan kraftledningen tagits bort kunnat ges bra mark för etableringar som inte behöver vara så exponeringsbara, området borde ges en kraftfull upplyftning.

Väl medveten om att friluftsliv är mycket viktigt och något vi ska vara rädda om, går det att ge utrymme för detta även om man integrerar företagsetableringar.

Kommentar: *Synpunkterna noteras. I förslag till översiktsplan har kommunen i grova drag beskrivit sina visioner och strategier för näringslivet och turismen på sidan 25. I markanvändningskartan, sidan 48 och Mullsjö översiktsplan Utvecklingsstrategi – Karta över föreslagna projekt och nya utbyggnadsområden på sidan 13 respektive 29 visas schematiskt tänkbara utvecklingsområden och utvecklingsstråk. Tanken med en långsiktig översiktsplan är att den ska vara vägledande och strategisk utan att gå ner för mycket i detaljer. Mer precisa planer och åtgärder för framtida industri- och företagsetableringar är mera lämpligt att beskrivas i fördjupningsarbeten och detaljplaner. Utvecklingen av industri- och företagslivet ska inte drabba friluftslivet.*

Privatpersoner 5

Med anledning av utställd översiktsplan vill vi framföra följande synpunkter.

En väg från Ruders hagar med anslutning till trafikplats Bäckebo finns med i planen. I förslaget är anslutningsvägen placerad mycket nära befintlig bebyggelse i Nykyrka Ruder.

Vi som bor här önskar i första hand att anslutningsvägen tas bort.

I andra hand önskar vi att vägen, om den skall anläggas, placeras längre från befintlig bebyggelse och i minsta möjliga mån delar av ägor.

Kommentar: *Vägsträckningen mellan Bäckebo och de södra delarna av södra Mullsjö är ej fastställd. I det fortsatta arbetet med den nya anslutningen till Mullsjö kommer berörda fastighetsägare att höras.*

Inkomna yttranden som helt eller delvis har kommenterats avvisade

- Nätverket bevara Gravsjöbygdens livsmiljö
- Privatperson 3
- Privatpersoner 4
- Privatpersoner 5

Remissinstanser som inte har haft några erinringar mot översiktsplanen

- Barn- och utbildningsnämnden
- Folkhälsorådet och brottsförebyggande rådet
- Jönköping Länstrafiken
- Kommunstyrelsens allmänna utskott
- Lantmäteriet
- LFV/ANS
- Pensionärsrådet
- Skogsstyrelsen
- Socialnämnden
- Tekniska utskottet

*Svar från remissinstanser utan erinringar***Barn- och utbildningsnämnden**

Beslutar att avstå från att lämna synpunkter på översiktsplanen.

Folkhälsorådet och brottsförebyggande rådet

Beslutar att inte lämna några synpunkter på översiktsplanen.

Jönköping Länstrafiken

Länstrafiken har inga synpunkter den förnyade översiktsplanen 2017.

Kommunstyrelsens allmänna utskott

Allmänna utskottet beslutar att avstå från att yttra sig då remissen även skickats till de politiska partierna.

Lantmäteriet

Lantmäteriet har tagit del av förslaget till översiktsplan för Mullsjö kommun och har inget att erinra.

LFV/ANS

Luftfartverket har som sakägare av CNS-utrustning inget att erinra mot översiktsplanen. Detta yttrande gäller på utfärdandedatum. LFV förbehåller sig rätten att revidera yttrandet vid ny prövning om regelverk gällande störningar på CNS-utrustning förändras, eller om ny CNS-utrustning etableras i hindrets närhet.

Pensionärsrådet

Kommunala pensionärsrådet med samtliga pensionärsorganisationer beslutar att ställa sig bakom Översiktsplan 2017.

Skogsstyrelsen

Skogsstyrelsen har inget att tillföra eftersom översiktsplanen bara marginellt berör skogliga åtgärder. Vill påpeka att redovisning är väl utförd och lättöverskådlig.

Socialnämnden

Beslutar att inte har något att invända mot Översiktsplan 2017.

Tekniska utskottet

Beslutar att inte lämna några synpunkter.

Uppföljning

Översiktsplanen innehåller flertalet uppföljningspunkter. Dessa finns redovisade i antagandehandlingen. De kommer också att ligga till grund för kommande aktualitetsförklaringar.

Korrigeringar och ställningstagande

I föregående avsnitt om inkomna yttranden redovisas samtliga ställningstaganden. Redaktionella ändringar såsom stavfel och hänvisning till fel datum har korrigerats i antagandeverisionen.

Skrivfel om tidpunkt för beslut om höghastighetsbana har rättats till. Det kommungemensamma samarbetet i avfallbolaget har lagts till i beskrivningen av ”Samverkan mellan kommuner”. Text har ändrats så att rätt hänvisning ges i avseendet projekteringen för riksväg 26/47. Vägsträckan är planerad mellan Mullsjö och Månseryd (inte Risbro). Fler likartade redaktionella fel har korrigerats.

Kommungränser och namn till angränsande kommuner har märkts ut i kartmaterialen.

Kartmaterialet har fått en högre upplösning för öka läsbarheten.

Förklaring till de vita områdena i markanvändningskartan har införts i legenden.

Ett ställningstagande på sidan 10 i planbeskrivningen syftar till att de fördjupade översiktsplaner anses ha fyllt sitt syfte och har arbetas in i denna översiktsplan. Därför har hänvisningen till de fördjupade översiktsplanerna tagits bort i markanvändningskartan för att inte verka missvisande.

De ändringar som gjorts i antagandeverisionen av översiktsplanen är i huvudsak av redaktionell karaktär och berör inte översiktsplanens innehåll eller mål. Översiktsplanen behöver därför inte ställas ut en gång till. Översiktsplan 2017 för Mullsjö kommun är därmed färdig att antas.

Järnvägsgatan 27-29

Box 800

565 18 Mullsjö